OCT 13 1938

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Tik susijungę į vieningą stiprią organ[illegible], jaunimas galės tęsti pirmtakūnų pradėtąjį darbą ir būt[illegible]lingi tautai.

New York Public Library 470 Fifth Ave.

LII. METAI. 235 (526) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, KETVIRTADIENIS, 1938 M., S PALIŲ-OCTOBER 13 D. KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Mūsų jaunimo veikla Reikšminga pramoga Komunistų pasakos.

S. E. VITAITIS

Brooklyno tautinis jaunimas jau įsigijo pilietines teises visuomeninio veikimo fronte. Nors mūsų jaunimas tik organizuojasi į Amerikos Lietuvių Tautinio Jaunimo Sąjungą, bet jau pajėgia pasižymėti ir reikšminga veikla.

Štai minėtos jaunimo sąjungos centro iniciatyva ir pasidarbavimu pereito šeštadienio vakare, Susivienijimo salėje, Brooklyne, suruoštas gražus ir įspūdingas Spalių 9-tos paminėjimas. Tiesa, prie šio parengimo prisidėjo ir kitos vietos draugijos, bet gi vadovaujamą vaidmenį suvaidino jaunieji veikėjai, vyrai ir merginos. Jie vakaro programą vedė, kalbėjo, dainavo, Vilniaus pasus ir ženklelius platino ir visa kita atliko.

Ištikro reikia pagirti ir tinkamas kreditas jaunimui atiduoti už suruošimą taip įspūdingo Spalių 9-tos paminėjimo. Tas parodo, kad mūsų jaunimui jau nestinga nei sumanumo, nei išgalių visuomeniniam veikimui ir tai plačia prasme veikimui.

Be to, smagu pažymėti, kad ir šio Spalių 9-tos paminėjimo publikos gal net didesnę pusę sudarė jaunimas. Šis faktas parodo, kad mūsų jaunimas netik šokių vakarus lanko. Mūsų jaunimui nemažiau už mus rūpi ir svarbieji lietuvių tautos reikalai. Džiaugiamės tokia mūsų kilniojo jaunimo veikla.

Tas pats jaunimo būrys — Amerikos Lietuvių Tautinio Jaunimo Sąjungos Centras — ruošia ir kitą reikšmingą pramogą. Mūsų jaunimui rūpi pagerbti ir arčiau susipažinti su narsiosios Lietuvos kariuomenės nariu, majoru S. Narušiu. Taigi šio nepaprasto svečio iš Lietuvos pagerbimu, mūsų jaunimas ruošia linksmą pramogą sekančio penktadienio vakare, Susivienijimo salėje, Brooklyne.

Atsilankiusieji į šią pramogą lietuviai turės progos pamatyti aukštą Lietuvos kovininką uniformoje ir išgirs mjr. S. Narušio platesnį pranešimą apie Lietuvos narsiąją kariuomenę. Taip pat visi turės progos arčiau susipažinti su maloniais svečiais iš Lietuvos, majoru ir ponia Narušiais.

Netenka abejoti, kad Brooklyno lietuviai skaitlingai atsilankys į šią mūsų jaunimo ruošiamą reikšmingą pramogą. Savo atsilankymu netik pagerbsime aukštą Lietuvos kariuomenės asmenį, bet ir priduosime daugiau energijos mūsų jaunimo veiklai.

Mūsų komunistai mėgsta visokias pasakas pasakoti apie kitus žmones, kad visuomenės dėmesį nukreipti nuo savo darbelių. Dabar jie stengiasi visą margą svietelį įtikinti, kad Vitaičiui ir Vinikui būtų naudingiau, jei SLA centras būtų keliamas į SLA namą Brooklyne. Taipgi esą ir VIENYBEI būtų geriau kada ji eitų su Tėvyne iš tos pačios.

Kokia asmeninė nauda iš to būtų bet kam ir kodėl VIENYBEI būtų geriau, tai vargu galėtų pasakyti ir patys šios pasakos autoriai. Man asmeniniai SLA centro kėlimo klausimas visai nesvarbus. Aš sakiau ir sakau, kad SLA centras turėtų pasilikti ir toliaus dabartiniam SLA name, New Yorke, nes tokiu atveju mažiausiai išlaidų Susivienijimui susidarytų.

Taip pat ir VIENYBEI jokio gerumo ar blogumo nebus nežiūrint kur SLA centras bus, New Yorke ar Brooklyne. Svarbu tik tas, kad dabartiniai SLA šeimininkai nedarytų bereikalingų nuostolių su SLA centro kėlimu į Pennsylvaniją, kuomet niekas neverčia Susivienijimą tokias milžiniškas išlaidas daryti.

NACIAMS TO, KĄ GAVO NEPAKANKA

Eitų toliaus, jei ne sutartys su Rusija ir Prancūzija

PRAHA. — Iš Vokietijos pranešama, kad politiniuose rateliuose kalbama, kad nutarta pradėti agitaciją prieš Čekoslovakiją ir priversti, kad ji prisidėtų prie Vokietijos, kaip jos dominija.

Vokietijos kariuomenė, kuri baigė užimti paskutinę, penktą atplėštą nuo Čekoslovakijos teritorijos dalį, eitų toliaus, kaip iš Berlyno pranešama, jei Čekoslovakija nutrauktų savo sutartis su Rusija ir Prancūzija.

Tolimesnė Vokietijos nacių programa yra sekanti:

1. — Sutartis su Čekoslovakija, kurios dėka su laiku ji pasidarytų Vokietijos dominija.
2. — Panaikinti komunistų partiją Čekoslovakijoje.
3. — Susitarti su Čekoslovakija, kad ši leistų Vokietijos kariuomenei pereiti per jos teritoriją, jei rytinėje Europoje iškiltų karas.
4. — Reikalauti, kad Čekoslovakijos vyriausybė imtūsi anti-semitinės politikos ir įvesti visus nacių vartojamus būdus kovai prieš žydus Čekoslovakijoje.

Čekoslovakijoje kalbama, kad šis naujas Vokietijos jų spaudimas yra ne kas kitas, kaip tik noras užimti visą jų teritoriją.

Ką pasakys demokratiškos valstybės, kurios užtikrino Čekoslovakijai laisvę jei ši nusileis Vokietijos reikalavimams.

SUIMTA 150 PHILADELPHIJOS STREIKIERIŲ

PHILADELPHIA, Spalių 9 d. — Policija suėmė 150 streikierių, kuomet pavaduojanti darbininkai pradėjo rankioti išvežimui išmatas pirmu kartu nuo spalių 5 d., kada sustreikavo išmatų išvežiotojai. Philadelphijos mieste šaligatviai ir užpakalinės gatvelės apverstos išmatomis. Todėl miesto valdžia bando su pagelba naujokų iš miesto išvežti.

Tokios valdžios pastangos neišvengiamai susiduria su streikuojančiais darbininkais ir įvyksta susirėmimų tarpe streikierių ir jų vietas užimančių darbininkų bei policijos. Tokis susikirtimas įvyko spalių 8 d., kuriame 30 asmenų sužeista ir 24 vežimai apversti. Suareštuotųjų tarpe keturi rasti apsiginklavę revolveriais. Miesto burmistras S. Davis paskelbė kad sustreikavusius 3,000 išmatų išvežiotojus jis atleidęs iš darbo, kaipo neištikimus miesto darbininkus. Nelengva darbininkams streikuoti prieš miesto valdžią.

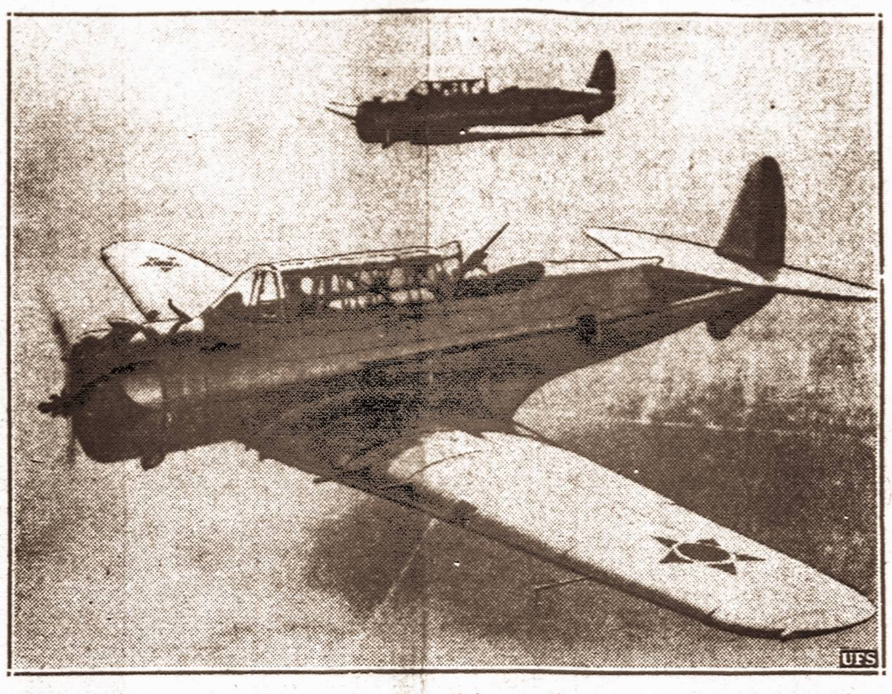

Bombonešiai. — Naujieji "Dėdės Samo" karo aviacijos bombonešiai, kurių konstrukcija yra laikoma paslaptyje.

ROOSEVELTAS TARSIS BIUDŽETO REIKALAIS

Prezidentas nenori mažinti pašalpų

WASHINGTONAS. — Sugrįžęs į savo darbo kambarį prezidentas Rooseveltas pradėjo ruoštis eilei pasitarimų, kuriuose jis norįs apsvarstyti, kaip ir kokiu būdu būtų galima sureguliuoti biudžetą, su tvarkant vyriausybės išlaidas su pajamomis, kad nereikėtų apkarpyti pašalpas. Pasitarimuose bus kalbama kaip šį reikalą sutvarkyti ir ar nebūtų galima kartais dar pakelti mokesčius.

Pirmas jos pasitarimas buvo su finansų ministeriu Morgenthau, bet nieko gero su juo nenutarta. Kuo šie pasitarimai baigsis ir kokios išvados iš jų bus padarytos nėra skelbiama, bet viena yra žinoma, tai kad Rooseveltas priešingas prieš apkarpymą pašalpos.

PRAŠO KULTŪRINIO KLUBO

KRETINGA. — Kretingos darbininkai dar šių metų pradžioje kreipėsi į Darbo Rūmus, prašydami įsteigti Kretingoje kultūrinį klubą. Darbo Rūmai patarė jiems įsteigti klubą talkos būdu, pažadėdami paramą. Tačiau talkos būdu klubą įsteigti nepavyko. Šiomis dienomis kretingiškiai vėl kreipėsi į Darbo Rūmus. Nors Kretingoje darbininkų neperdaugiausia, tačiau Darbo Rūmai stengsis šį jų pakartotiną prašymą patenkinti.

REIKALAUJA PAŠĄLINTI JOHN L. LEWIS IŠ C. I. O.

HAUSTON, Texas. — Amerikos Darbo Federacijos konfenrencijos metu buvo nutarta, kokiomis sąlygomis ji taikinsis su CIO. Kartu konvencijoje pareikšta, kad AFL niekuomet nedarįs jokių pareiškimų iki CIO viršūnėse bus John L. Lewis, nes su diktatoriais ji nieko bendra nenorinti turėti. Dar viena sąlyga yra statoma — pašalinti komunistus iš CIO viršūnių, kurių ten perdaug privise.

Konvencijos metu išneštoje rezoliucijoje daugiausiai asmeniškai puolamas John L. Lewis, kuris vadinamas šių laikų "Cezariu".

TARNAITĖS NEGALI LANKYTI KURSŲ

KAUNAS. — Kai kurios tarnaitės daro žygių lankyti Liaudies universiteto bendro lavinimo ir specialius kursus. Tačiau daugumas jų nusiskundžia, kad neleidžia jų ponios.

STEIGS DAR TRIS PLYTINES

KAUNAS. — Ateinančių metų pavasarį Kauno apskr. savivaldybė numato įsteigti dar tris plytines. Vieną numatoma steigti Vandžiogalos — Babtų rajone, o antrąją Aukštosios Panemunės valsčiuje. Trečiajai plytinei vieta dar nenumatyta.

ANGLIJA PERTVARKO SAVO KARIUOMENĘ

Didina sausumos kariuomenę iki 200 tūkstančių

LONDONAS. — Anglijai nutarus padidinti greitu laiku savo kariuomenės skaičių, šiomis dienomis išleistas atsišaukimas į gyventojus prašant jų stoti kariuomenėn. Krašto apsaugos ministeris praneša, kad jau visiškai baigtas planas paruošimui nuolatinės kontinento kariuomenės pakeliant jos skaičių iki dviejų šimtų tūkstančių.

Ši kariuomenė bus panaši į Amerikoje esamą nacijonalę gvardiją, ir jei Anglija kariaus ji bus pasiųsta į pirmas pozicijas.

Naujas kariuomenės patvarkymas padidins pėstininkų dalis keturiomis divizijomis, be to dar bus padidinta ir karo aviacija ir motorizuotos kariuomenės dalys.

Darbininkams prieinama medicinos pagalba

KAUNAS. — Kauno apskrities savivaldybė įsteigė visuose apskrities valsčiuose sveikatos punktus. Sveikatos punktuose pasamdyti gydytojai ir akušerės. Gydytojai valsčiuose gyventojams turi teikti medicinos pagalbą, gydyti venerines ligas, trachomą, skiepyti nuo raupų, aplankyti mokyklas ir tikrinti mokinių sveikatą. Už medicinos pagalbos teikimą gydytojams nustatytos nedidelės taksos, todėl medicinos pagalba pasidarė prieinama visiems kaimų darbininkams Kauno apskr.

"Žaidžia". — Naujas bandymas padarytas Californijoje, kur policijai buvo duota vaikiški motoriniai dviračiai važinėti didelėmis gatvėmis.

LINDBERGHAS--NACIŲ "SAMDYTAS MELAGIS", SAKO SOVIETŲ RUSAI

Rusijos lakūnai pasipiktinę padarytu pranešimu Londono puotoje

MASKVA. — Pulkininkas Lindberghas, kuris rugpiūčio mėnesį, savo antro vizito Sovietų Rusijai metu, buvo karališkai vaišinamas ir visur jam buvo keliamos didžiausios ovacijos pasirodžius gatvėje, praėjusį pirmadienį buvo atakuojamas Maskvos laikraštyje Pravda. Straipsnis, kuriame atakuojamas Lindberghas pasirašytas vienuolikos pačių geriausių Rusijos lakūnų.

Tarp pasirašiusių yra keli, kurie padarę daugelį ekspedicijų į šiaurės ašigalį ir skridimų į Ameriką, kurių buvo keli, nariai. Visi jie buvo Lindbergho dešinėje, kaip šis važinėjo po Maskvą. Jie praneša, kad Lindberghui buvo parodyta daugiau Rusijos aviacijos paslapčių, nei kuris kitas svetimšalis kada nors buvo matęs.

Puolimas daromas ant Lindbergho dėl to, kad Londone pietų metu jis pasireiškęs, būk Vokietijos karo aviacija galinti viena kariauti prieš Anglijos, Prancūzijos, Rusijos ir Čekoslovakijos jungtinę aviaciją ir jis tikras, kad Vokietija laimėtų. Šis jo išsireiškimas buvo atspausdintas viename iš Londono laikraščių.

Rusijos lakūnai, už šį Lindbergho pareiškimą jį viešai pavadino "pasamdytu melagium". Kitoje vietoje jie išsireiškia, kad jis savo laiku yra "buvęs lakūnu". Jie jo daugiaus nelaiko lakūnu, nes nuo to laiko, kada jis perskrido Atlantą, jis nieko geresnio nėra padaręs, kaip tik vedęs milijonierę.

ANGLAI OKUPAVO BETLEJŲ

Susirėmime su kariuomene 11 arabų užmušta

JERUZALĖ. — Anglijos kariuomenės būriai susirėmime, kuris buvo Beisiano slėnyje užmušė vienuolika arabų ir keliolika iš jų sužeidė. Išviję arabus iš slėnio, kariuomenės dalys atsiėmė Betlejaus miestelį, kurį prieš keliolika savaičių arabai buvo užėmę ir visą laiką skriaudė ten esamus krikščionis.

Susirėmime dalyvavo sausumos kariuomenė, kariškoji karo aviacijos dalis ir policija. Pralaimėję mūšį arabai bebėgdami paliko daug amunicijos ir ginklų. Ši arabų banditų gauja buvo laikoma viena iš stipriausių Palestinoje.

Kinai sumušė japonus

HANKOW. — Tikimasi, kad kiniečių laimėjimas rytinėje Teoan dalyje, duos jiems progos atstumti japonus nuo Catono geležinkelio linijos, prie kurios japonai visu smarkumu veržiasi.

Kiniečių karo ministerija praneša, kad jų kariuomenės dalys visiškai sunaikino dvi japonų kariuomenės divizijas, kurios stojo į mūšį su kiniečiais.

Kiniečiai praneša, kad šiame mūšyje japonai neteko daugiaus kariuomenės nei kituose kada buvusiuose mūšiuose kiniečių-japonų karo metu. Spėjama, kad japonai prarado apie 20 tūkstančių kareivių.

5,000 tarnautojų ir darbininkų nori statyti namus

KAUNAS. — Spaudoje jau buvo paskelbta, kad Kaune susiorganizavo kelios gyvenamųjų namų statybos bendrovės. Tos bendrovės statysiančios tarnautojams ir darbininkams namus ir vėliau juos parduodančios išmokėtinai.

Darbininkai ir tarnautojai laukia, kada tos bendrovės pradės statyti namus. Norinčių įsigyti išmokėtinai namus darbininkų ir tarnautojų yra labai daug. Teigiama, kad vien tik Kaune atsirastų apie 5,000 norinčių pirkti iš šių bendrovių namus.

PASTATYTA DAUG GRAŽIŲ NAMŲ

SKUODAS. — Šią vasarą Skuodo miestelyje buvo gana didelė statyba. Pastatyta gražį 6 kompl. prad. mokykla, gražūs kino rūmai, užbaigti senelių prieglaudos ir šiaip keli didesni privatiški pastatai. Be to per Luobos upę (3 klm. nuo miesto) statomas didelis geležbetoninis tiltas. Prie tilto statybos daug darbininkų dirba dviemis pamainomis.

PADAUGĖJO MOKINIŲ

SKUODAS. — Įsteigus Skuodo pilną gimnaziją, padaugėjo ir mokinių. Praėjusiais metais gimnazijoj mokėsi 180 mokinių, o šiais etais prašoko jau net 260. Daug mokinių į Skuodą atvažiuoja iš kitų gimnazijų.

RAITŲJŲ RUNKTYNĖS

BIRŽAI. — Rugsėjo mėn. įvyko didelės raitųjų sporto mėgėjų rungtynės. Rungtynėse dalyvavo daugiau negu 20 apylinkės raitininkų. Rungtynes rengė Biržų XVIII šaulių rinktinė.

Sužeistas. — Theodoras kardinolas Innitzer, 62 metų amžiaus, senas Vienos miesto arkivyskupas, kurį, nacių sukurstyta minia, pradėjus metyti akmenis į jo namų langus, gana sunkiai sužeidė.

DĖMESIO VIENYBĖS SKAITYTOJAMS

Columbus dienoje, spalių mėnesio 12 d., VIENYBĖ neišėjo, nes tai buvo legalė šventė.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:	
Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje	
Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smitrus — Vedėjas.
S. E. Vitaitis — Redaktorius

KEISTA KOMUNISTŲ LOGIKA

Užvakarykštėj VIENYBĖS laidoj šioje vietoje nurodėme Lietuvos komunistų partijos pasirįžimą įsteigti Lietuvoje sovietų tvarką ir Lietuvą prijungti prie Rusijos. Kartu priminėme, kad tas komunistų partijos atsišaukimas pagrįstas melais ir demagogija.

Bet ne tik Lietuvos komunistai melais ir demagogija operuoja. Amerikos lietuviai komunistai taip pat tokios taktikos laikosi. Nelengva, mat, racionalumo ir teisybės pagrindu pasiremiant savo politinius oponentus sukirsti. Tuo tarpu demagogija labai lankstus dalykas—ją gali kraipyti į visas puses, ji leidžia komunistams savo politinius oponentus perstatyti tokiais, kokiais tik reikalinga. Kuomet komunistai visą Lietuvos gyvenimą padaro tokiu, kokiu jie nori, tuomet lengva viską Lietuvoje smerkti ir plūsti.

Jiems nesvarbu, kad kultūringi ir Lietuvos būklę žinanti žmonės komunistus nerimtais straksiukais skaito. Jie pasitenkina tuo, kad gyvenime suranda pakankamai durnelių, kurie patiki komunistų demagogijai ir juos remia. Kad ir laikinas tokis komunistų laimėjimas, bet jiems pelningas ir jie tuo naudojasi.

Bet komunistai turėtų atsiminti, kad neįmanoma visuomet ir visus žmones prigaudinėti. Be to, tokia savo logika komunistai užkerta kelią bet kokiam rimtesniu Amerikos lietuvių grupių bendradarbiavimui su jais kad ir visiems bendrais reikalais. Tik komunistams lygūs visuomenės mulkintojai tegali su jais bendradarbiauti.

Amerikos lietuvių tautinės visuomenės veikėjai ir vadai turėtų demaskuoti kiekvieną komunistinę demagogiją visais gyvenimo klausimais. Būtų nusidėjimu leisti komunistams ir toliaus demoralizuoti ir išnaudoti visuomenę tamsiems tikslams. Pareiga mūsų spaudos ir veikėjų be jokio pasigailėjimo demaskuoti komunistų demagogiją ir juos parodyti visuomenei tokiais, kokiais jie ištikro yra.

SPAUDOS APŽVALGA

Sportas Lietuvoje

Seniau Lietuvoje daugiausia gyvumo įnešdavo doleris, dabar — sportas. Naujienų korespondentas rašo: "Reikia pasakyti, kad sportas Lietuvos gyvenime dabar įneša daugiausia gyvumo ir daugiausiai sutraukia žiūrovų".

Kitais metais ypatingai daug gyvumo bus įnešta, nes 20 Europos valstybių bandys iš Lietuvos atimti Europos krepšinio (basketbolės) čempijono vardą. Italų ir prancūzų komandos, sakoma, stipriausios. Lietuvių komandą ruoš amerikietis Pr. Lubinas (iš Los Angeles). Jis, sako, Lietuvos sporte "gyte prigijęs". Kaune manoma pastatyti aikštė, kurion sutilptų 50,000 žiūrovų.

Vaiko Galvojimai

Mūsų kairioji spauda apie visokią politiką kuo daugiausiai rašo, bet, deja, kuomažiausia realės politikos pažįsta. Pavyzdžiui, Vilnis aną dieną darė Švediją ir Daniją: "Skandinavų šalyse ponauja socialistų vyriausybė, bet ką jos darė Ispaniją ar Čekoslovakiją ginti? Nieko"

Na, ir ką gi Vilnis linkėtų skandinavų šalims daryti? Skelbti Vokietijai karą? Sveiko proto žmogui šitoks žingsnis išrodytų savižudybe! Jei kur kas galingesnės Anglija ir Prancūzija nepanorėjo Vokietijai karo skelbti, tai kokiais sumetimais mūsų gudrieji bolševikai ragina Švediją ir Daniją vokiečius kabinti?

Kitas gudragalvis, tai buvęs baltagvardietis F. Abekas. Jis štai ką pasakoja: "Jei yra kur tautininkų, kurie mano, kad Hitleris negrobs Klaipėdos tik dėl to, kad Lietuvoje fašistinė (?) valdžia, tai jiem neužilgo gal teks skaudžiai nusivilti".

Tautininkai, brolau Abeke, mano, kad Hitleris, jei Klaipėdos kraštą **tikrai norės** atgal Vokietijon įkergti, tą padarys, visai neatsižiūrėdamas kokia Lietuvoje valdžia bus: fašistinė, krikščioninė, demokratinė, socialistinė, ar monarkinė. Vokietijos užsienio politika vedama ne pagal kaimyninių valstybių valdžios spalvą, bet pagal tam tikrus grobikiškus tikslus. Štai kodėl tautininkai sako, kad komunistai ne į tą medį loja, kada, vargonais ir cimbolais, visur ir visada mūsų visuomenei kalą mintį: "Lietuvos nepriklausomybė bus išsaugota, jei Lietuvoje susikurs koalicinė vyriausybė".

Pripažinus faktą, kad Lietuva (reikale) negalėtų atsispirti Vokietijos reikalavimams, kaip Čekoslovakija negalėjo atsispirti, ar ne geriau, kad Lietuvoje viešpatautų Vokietijai prielanki vyriausybė, negu tokia, kuri šešku smirdėtų, bet liūto galios neturėtų? Taip bent ir gudresni čekoslovakai mano: prezidentas Bennešas, kurio Hitleris nekenčia, pasitraukė, o vyriausybės priešakin stumiama vyrai, kurie visados pasižymėjo prielankumu vokiečiams. Tokią kryptį, sakoma, remia Čekoslovakijos kariuomenės vadai. Ji aiški ir suprantama: jei Anglija ir Prancūzija, kurios savo demokratiškumu didžiuojasi, neapgynė giliai demokratingų ir ištikimų čekoslovakų, tai ar ne geriau čekoslovakams pasukti vokiškos ideologijos kryptimi?

Regis, ir žiopliausias komunistas privalėtų suprasti, kad maža valstybė didelės nepamokins ir nejveiks. Mažos valstybės turėjo viltį Tautų Sąjungoje, bet ši neapgynė Vilniaus, neapgynė Kinijos, Etiopijos, Čekoslovakijos. Europa grįžta prie didžiųjų valstybių "alijansų, sąjungų, santarvių". Mažosioms tenka prisitaikyti stipriems vėjams: jei jos ąžuolu stembs, tai bus nulaužtos, o lankščios smilgelės vaidmenį vaidinamos gal išliks audroje sveikos.

Kai Iš Vaško Pečius Dirbs...

Neturėdamos kuo lietuvių socialistų veikloj pasigirti, Naujienos dažnai giria švedus. Aną dieną pranešė apie didelius švedų partijos laimėjimus savivaldybų rinkimuose. Sako, iš 1,521 vietos socialistai laimėję griežtą daugumą — 866. Ministerių kabinete, taip pat, socialistai vyrauja ir jų žmogus yra ministerių pirmininkas. Todėl Vilnis teisėtai klausia: kada švedai pradės socializmą vykdyti?

Atsakyti galima lengvai: kada upės pienu tekės. Švedai socialistai savo tautos ne niekina ir nejuodina, kaip mūsiškiai. Jiems savo žmonių gerovė brangesnė, negu plika Markso teorija. Kitais žodžiais, jie eina tikru liberaliniu pažangos keliu, kuris patogiose geografinėse ir ekonominėse sąlygose, sukūrė švedams daugelio pavydumą tvarką. Jiems socializmas tik vardas, kuris tinka Naujienoms didžiuotis ir lietuvių socialistų visuomeninio veikimo tuštumai apdengti.

Vyt. Širvydas

ZIONISTŲ ŽYDŲ PROTOKOLAI

Sykį minėjau VIENYBĖS dienraščio skiltyse apie žydų zionistų protokolus, iškeltus viešumon kun. Chas. Coughlino žurnale Social Justice.

Dabar prasidėjo tų protokolų analizavimas, jų tikrinimas ir ieškojimas jų autorių. Šin darban išėjo du žymūs žydų rašytojai-žinovai. Rugsėjo 26 d. Social Justice laidoje, Phillip Smolowitz, Detroit Jewish Cronicle redaktorius, ilgame savo raište nurodo, kad protokolai nėra žydų sąmokslas prieš kitus žmones, bet tai senos rusų valdžios slaptosios policijos padaras. Būk rusų slaptoji policija tai supainiavo norėdama žydus įtarti krikščioniškam ir kitokiam svietui, kad žydai slaptai ir gudriai galvoja kitus užvaldyti, juos pavergti, ir t.t. Red. Phillip Smolowitz, matyt, giliai žinąs apie šį reikalą ir visu savo gabumu ir žinia nurodo, kad žydai nėra to sąmokslo kaltininkai ir prie jo nėra prisidėję.

Tačiau pažįstant žydus iš praktiško gyvenimo, sunku jo argumentams įtikėti. Mat skaitant protokolus aiškiai galima matyti žydų pasaulinė filosofija, kurios patys rusai neturėjo. Rusai niekados nebuvo tokie gudrūs, kad tokius planus iš anksto nustatyti užvaldymui kitų. Protokoluose negalima pastebėti nė mažiausios rusų sąvokos, juose perdėm atspindi žydų gudrumas, jai galima žydus gudriais pavadinti.

Spalių 3 d. laidoje Social Justice, kitas žymus žydų rašytojas ir žinovas, Ben Marcin, atsako Phillipui Smolowitzui, kad protokolai esą tikrai žydų suokalbis. Ben Marcin plačiai nurodo priparodydamas istoriškais faktais, kad protokolai esą žydų parašyti ir nuo jų žydai negali atsipalaidoti. Rašytojas Ben Marcin baigdamas savo ilgą raštą žydams pataria mesti visas savo "gudrybes", jei žydai nori išvengti pasaulyje tolimesnių persekiojimų.

Kokie protokoluose tie žydų suplanuoti sąmokslai? — skaitytojai gal paklaus. Trumpai suglaudus jie būtų tokie:

1. — Žydai esą tikri vaikai izraeliaus; visi kiti žmonės esą "gojai". Visus neišmanėlius todėl žydai turi valdyti, vienok su tokia atsarga, kad "gojai" neturi to žinoti, nei mažiausia apie tai nuvokti.

2. — Žiūrėti, kad visi žydai siektų aukščiausio laipsnio: visose mokslo, profesijos, pramonės, politikos šakose.

3. — Eiti politikon visu plačiausiu maštabu ir siekti aukščiausių joje vietų.

4. — Užimti plačiausiai pramonę ir stengtis ją kontroliuoti, arba užvaldyti ją visai.

5. — Suimti savo rankosna ir kontrolėn visą auksą, sidabrą, varį, šviną, geležį, plieną, cinką, anglis, aliejų, gazą, elektrą, vaistus, telegrafą, telefoną judžius, laikraščius, žurnalus, knygas, meną, ir t.t.

6. — Kontroliuoti visus pinigus ir visas kitas finansines įstaigas, nes pinigai valdo viso pasaulio organišką kūną; pinigai sugriauna ir atstato pasaulį. Įsigyti kodaugiausia nejudinamos nuosavybės.

7. — Eiti į visas profesijų šakas. Rašyti ir kalbėti kas "gojų" masių psychologijai patinka. Kiršinti vienus "gojus" su kitais, bet kad "gojai" to nesuprastų. Žiūrėti, kad tas žydams išeitų ant naudos.

8. — Užversti masinės išdirbystės prekėmis krautuves, kad "gojus" iš biznio išvarius.

9. — Mokyti "gojus" atsipalaidoti savo tautybės, papročių, įsitikinimų, religijos, taip kad "gojai" priimtų tarptautišką supratimą. Žydai savo religijos, papročių ir t.t. turi tampriai laikytis.

10. — Organizuoti "gojų" darbininkų ir kitas draugijas ir organizacijas. Eiti į suorganizuotas, kalbėti jiems apie jų blogą ir sunkią gyvenimo padėtį. Aiškinti jiems kaip jie gali pagerinti savo sunkią padėtį, nurodant kaltininkus ir būdus jųjų prašalinimui. Padaryti "gojus" agitatoriais, kad jie pjudytų kitus "gojus". Prižadėti "gojams-agitatoriams" aukštas vietas ir gerovę ir t.t.

11. — Kelti neramumą ir nesusipratimą tarpe darbdavių ir darbininkų. Kelti streikus, sumišimus. Finansuoti sumišimus, revoliucijas, karus, nežiūrint kokios baisios to pasekos būtų, by tik žydas ant naudos išeitų.

12. — Žodžiu, protokoluose nustatyta labai smulkūs, gilūs ir gudrūs planai. Tik skaitant ir studijuojant juos gali skaitytojas pilnai jų prasmę suprasti. Nurodoma, kaip žydai "gojus" (visus krikščionis) turėtų užvaldyti ir kaip jie, kaipo parinkti Izraeliaus vaikai, galėtų "gojus" valdyti. Tokia maždaug esencija planų zionistų protokoluose.

Pranešdamas apie šiuos nepaprastus dokumentus lietuvių spaudai, nenorim, kad skaitytojai mane suprastų klaidingai. Neturiu **jokios** neapykantos prieš mums labai gerai žinomą žydų tautą. Nenoriu, kad kiti lietuviai prieš juos ką blogo turėtų. Mes žydus gerai pažįstame iš geros ir blogos pusės.

Ar protokolai yra parašyti žydų ar rusų, nedaro skirtumo. Bet kad sąmokslas prieš pasaulį buvo sudarytas, tai faktas. Aiškiai matome, kad nuo 1905 metų pasaulis eina nustatytų protokoluose planų linija. Manau, kiekvienam apšviestam lietuviui būtų pravartu gauti tuos protokolus ir juos gerai išstudijuoti. Žydų atsakymas už ir prieš protokolus tilpo Social Justice žurnale rugsėjo 26 ir spalių 3, 1938, laidose.

Z. Jankauskas

Šiemet riešutavimo sezono pradžia Lietuvos valdiniuose miškuose nustatyta nuo rugsėjo 10 d. Miškų administracija ir sargyba buvo įpareigota griežtai prižiūrėti, kad iki nustatyto laiko nebūtų riešutaujama valdiniuose miškuose.

Ruošiasi ateičiai. — Karo ministerija praneša, kad jei iškiltų karas, Amerika būtų geriausiai jam pasiruošus. Paveiksle matome darbininkus kraujant iš laivų ir į laivus bei sandėlius maisto produktus, opijumą, dujokaukes ir kitus karo atveju reikalingus daiktus. Daugelis Amerikai reikalingų daiktų užpirkta kitose pasaulio valstybėse, su kuriomis ji turi prekybos sutartis. Visi šie daiktai sukraunami į sandėlius ir bus vartojami tik karo atveju.

VOKIEČIŲ IŠSIKRAUSTYMAS IŠ LIETUVOS

Iš prancūzų generolo Niessel'io atsiminimų S. N.

(Tąsa)

Mes nežinome, kokia Rusija susikurs vėliau, tačiau vienas dalykas yra tikras: mūsų neatidėtinas interesas yra sustiprinti užtvarą tarp bolševistinės Rusijos ir Vokietijos. Tuo tikslu Santarvė, suteikdama karo medžiagos ir ekonominės paramos, turi palaikyti tas valstybes, kurios kaip tik yra ta užtvara (Suomija, Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija), joms padėdama susijungti prieš bendrus priešus—vokiečius ir bolševikus. Lenkijos ir Suomijos nepriklausomybės jau buvo pripažintos. Mažosios valstybės, susidariusios iš kitų skirtingų tautybių, sueiti su Rusija į federaciją sutiktų tik visiškos lygybės pagrindu, rusai turi tai suprasti ir atitinkamai elgtis.

Baltijos valstybės ir Lenkija, jei jas palikti Dievo valiai, pakankamo susitarimo greitai nepasieks. Būtinai reikia įsikišti Santarvei: tačiau, norint įsikišti, reikia tinkamai nustatytos politikos. Jai Baltijos kraštuose vesti būtinai reikia aukštojo komisaro, ir jo vaidmuo bus galimas, tik jei jam bus suteiktĩ visai aiškiomis instrukcijomis paremti įgaliojimai; jis galėtų geriausiai įsigyti įtakos, jei pats skirstytų įvairią Santarvės teikiamą paramą.

Tarp Lenkijos ir Lietuvos bus pasiektas visiškas susitarimas, tik jei Santarvė arbitražo būdu išspręs vis dar atvirą konfliktą tarp Lenkijos ir Lietuvos, konfliktą, kurį vokiečių intrigos aštrina.

Pagaliau, rusų klausimas yra galimas išspręsti nors ir ne tučtuojau išsprendžiamas, nes bolševizmas transformuojamasi ir pradeda remtis nacionalizmo pagrindu. Įsiskverbimas į raudonąją kariuomenę pakankamai gausaus elemento iš buvusių karininkų korpo galėtų pagreitinti tą evoliuciją, kurią dabar jau numato daug rusų antibolševikų: jie tame įžiūri būdą atstatyti senąją Rusiją su senomis jos sienomis ir nustelbti skirtingąsias tautybes. Jų tarpe jaučiamas didelis susikiršinimas Lenkija ir jie net linki, kad ten bolševikai laimėtų, viltys iki šiolei buvo tuščias dalykas. Įgyvendinti bolševizmas turėtų atsisakyti nuo pagrindinių savo doktrinos punktų: internacionalizmo ir komunizmo. Netikėtina, kad tai atsitiktų. Tačiau to galimumo, vįs dėlto, nereikėtų pamiršti.

Tačiau rusų ir Rusija liečiančiuose reikaluose pagrindinis dalykas yra toks: jokiu pretekstu Vokietijai neleist prisidėti prie Rusijos reorganizavimo ir ją paversti užmaskuota kolonija. Tai brangiausias troškimas, nes, jei jis būtų įgyvendintintas, ji greitai atgautų savo galybę ir vėl pasidarytų pavojinga pasaulio taikai.

Vasario 2 d. sąjungininkų komisija susirinko paskutinio posėdžio aptarti smulkmenoms to pranešimo, kurį rytojaus dieną ji turėjo padaryti Ambasadorių Konferencijos posėdyje.

Aš trumpai ambadoriams pranešiau,—sako gen. Niesselis,—apie tas pagrindines mintis, kurios yra išdėstytos mūsų bendrame pranešime ir aukščiau pateiktuose dokumentuose.

Pasibaigus posėdžiui, Konferencijos pirmininkas, padėkojęs mums už pasiektus vaisius, teikėsi mums perskaityti šį tekstą:

Paryžius, 1920 m. vasario 3 d.

NUTARIMAS

Nutarta:

1. Generolui Niesseliui ir santarvininkų sąjungininkų komisijų, kurios buvo nusiųstos į Baltijos provincijas, nariams pareikšti Ambasadorių Konferencijos padėką;

2. Baltijos provincijų komisijai nusiųsti apsvarstyti tuos politinio pobūdžio pasiūlymus, kurie yra sąjungininkų santarvininkų komisijos pranešime.

Atrodė, kad viskas baigta. Iš sekančio skyriaus, kuriame bus papasakota apie Digue—Lloyd Wilsono komisijos veikimą, dar kartą paaiškės, kad turint reikalą su vokiečiais, net ir patys formaliausieji pasižadėjimai teturi reliatyvią vertę, kai tik jau nėra jėgos priversti juos vykdyti.

BENDROS IŠVADOS IŠ GEN. NIESSELIO KNYGOS

Skaitytojai šiek tiek susipažino su Prancūzų gen. Niesselio pareikštomis mintimis dėl vokiečių kariuomenės išsikraustymo iš Lietuvos, o taip pat ir kitų Pabaltijo valstybių kraštų. Gen. Niesselis daugiau palietė Vokiečių vyriausybės pastangas ir buvusios Pabaltijo karštuose vokiečių kariuomenės vadovybės nenorą grįžti į Vokietiją ir ko ilgiau išsilaikyti šiose valstybių teritorijose, o taip pat tuos sunkumus, kurie buvo dirbtinai vokiečių sudaryti, vokiečių administracinių organų, kurie kliudė Lietuvai perduoti kiek karo, tiek ir riedmenų medžiagos kiekį, o taip pat palikti Lietuvoje tuos daiktus, kurie buvo sukonfiskuoti iš Lietuvos gyventojų.

(Bus daugiau)

VIENYBĖ

Volume two — BROOKLYN, NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 13, 1938. — Numebr thirty-seven

CONDEMN POLISH OPPRESSION OF VILNIUS AT NEW YORK RALLY

Demand right of self-determination for Vilnius Lithuanians; urge boycott

BROOKLYN, N. Y. — Cooperating with the Lithuanian American National Youth League, fifteen Lithuanian American organizations held a mass meeting at Alliance Hall Saturday evening, October 8th.

A short, but impressive program included the singing of the Lithuanian Operetta Society, a silent prayer for those who gave their lives for Lithuania's independence, decoration by members of the Long Island Birute's Girl's Club of veterans who had fought for Lithuania's independence and addresses by Attorney Nadas Rastenis of Baltimore, Miss Sophia Šinkūnaitė of the Birutė Girl's Club, Mr. A Bender of the Tautininku Club, VIENYBE'S Editor in chief Stasys E. Vitaitis, Antanas Alekna of the National Youth League and Vitalis Buksnaitis, president of the National Youth League, who acted as master of ceremonies and read the following resolution which was unanimously adopted:

RESOLUTION

WHEREAS the normal progress of human social order depends entirely upon certain basic inviolate international rights and the ideal of the sanctity of treaties and sovereignity, which heretofore have been mutually and collectively respected by the community of nations, thus assuring the perpetuity of civilization; and

WHEREAS both Lithuania and Poland regained their independence due to the existence of these basic rights, by the application of the principles of self-determination, and as a result of heroic sacrifices made by American descendants as well as patriots of the aforesaid two nations; and

WHEREAS the Government of Poland subsequently initiated a series of violations of treaties by acts of aggression and violence, such as the seizure by brute force of Lithuania's historic capital Vilnius and adjacent territory on October 9th, 1920, exactly two days after signing the Treaty of Suvalkai which recognized Vilnius as belonging to Lithuania; and

WHEREAS the Polish authorities, while clamoring about purely imaginary and non-existent persecution of Polish minorities in Lithuania, have for the past eighteen years pursued a vicious and violent denationalization campaign against Vilnius Lithuanians, closing hundreds of Lithuanian schools, kindergartens, libraries and other educational, cultural and economic organizations in the occupied territory; and

WHEREAS the Polish Government's acts of invasion, intimidation and violence directed against the Lithuanian republic and other nations have encouraged other Powers to subsititute a resort to force for fundamentals of inernational justice, and because of this, are of grave concern to the people of the United States, calling for an institution of adequate measures to safeguard the civilized life and functioning of democratic institutions and liberties:

NOW, therefore,

BE IT RESOLVED that we *Condemn* most vehemently the Polish dictatorial Government's acts of aggression against Lithuania and oppression of Lithuanian, Ukrainian and other minorities in territories occupied and suffering under the totalitarian rule of Poland;

Be it further resolved that we demand for the Lithuanians in the Vilnius territory the same right of self-determination which Poland recently demanded from Czechoslovakia for Poles in the Teschen region;

Be it further resolved that until the right of self-determination is accorded to Vilnius Lithuanians, we appeal to our Government of the United States to sever diplomatic, consular and trade relationships with the Polish Government;

Be it further resolved that we hereby solemnly pledge ourselves to boycott the products manufactured in Poland, and that we will call upon all American people to join in the measure of protest;

Be it further resolved that copies of these resolutions be forwarded to the Governments of the United States, Lithuania, Poland, to the League of Nations and to the Press.

LITHUANIAN NATIONAL ANTHEM

By Vincas Kudirka

(English Translation By Nadas Rastenis)

Hail Lithuania triumphant,
Land of heroes hoary!
From thy past sons may ever
Draw their strenght and glory.
May thy children ever follow
Their undaunted fathers
In devotion to their country
And good will to others.

May the sun of our loved shore
Shine upon us evermore;
May the faith
And the truth
Keep our pathway lighted.
May the love of Fatherland
Make us strong of heart and hand:
May our land
Ever stand
Peaceful and united!

Free aviation training

BROOKLYN, N. Y.—The Student Flyers of America at Floyd Bennett Field are offering a free twenty week classroom course in Civil Air Regulations, Air Navigation and Aeronautical Meteorology.

This course, beginning the first week in November will continue for twenty weeks and is free to any student or solo pilot in the Metropolitan area.

The SFA has just completed it's second year of successful operation and is recognized as one of the most progressive non-profit flying organizations in the United States.

Please address all mail concerning this page to the editor, 104-40 117th Street, Richmond Hill, New York. Manuscript should be written on one side of the paper and will not be returned unless accompanied by stamped, self-addressed envelope.

WRITE A LETTER

It's only a few steps to the nearest mail box—write a letter! Take a little chunk of your heart and spread it over some paper; it goes, oh, such a long way!

Write a letter to your mother or father, to your sister, brother, sweetheart, loved ones. Are they dear to you? Prove it with a letter! Write a letter and give them the same thrill you had when you last received that same kind of a letter. Think of the joy of opening the mail box and drawing out a warm envelope enriched with old familiar hand-writing! A personal letter—it's good to get one. So send one—write a letter!

Write a letter to the aged relative who hasn't many days to live, the friend of your father, the friend of your family, the one surviving link between your own present and past. Don't wait for that dear soul to die till you act. Act now with a message of love to cheer those last few days on earth. Sit down and start writing!

Write a letter to the author whose story gave you that delightful half hour last night. Write a letter to the cartoonist whose serial strip you avidly devoured this morning; to the teacher who inspired you twenty years ago; to the doctor who saved your baby's life; to your old employer to show him there was something more between you than a pay check. Be a human being—write a letter.

There's a man in public life you admire, believe in, rave about. Write him a letter of praise, of encouragement. To be "with him in spirit" is not enough—show your spirit with a letter. We can't all be pioneers, crusaders, presidents—but we can help those brave men stay on the track and push through to a grand and glorious success if all we ever say is "Attaboy!" Write an "Attaboy" letter!

Write a letter and—give. Give praise, encouragement, interest, consideration, gratitude. You don't HAVE to give these things; but the real letter is the one you don't HAVE to write!

The sweetest, gentlest, and most useful of all the arts—letter writing. Great, grand characters like Washington, Franklin, Lincoln, and the greatest men of all nations, have been regular letter writers. Write a letter! Write it with pen, pencil, or typewriter. Use any kind of paper, any kind of spelling or grammar. It doesn't matter how you say it, and it doesn't even matter what you say; its beauty, its *gold* lie in the pure fact that it's a *letter!* Each mistake is another handclasp; every blot is a tear of joy.

Do you see a job? Do you smell an order? Is your mind on business? Write a letter. Then write another letter. No business, no individual, built on the "write-a-letter" rule ever failed. Because you simply can't fail, if you write a letter.

Try it, you'll like it. Great joy and many surprises are in store for you. You'll get letters back. You'll get help from unexpected sources. All that you gave in your letters will be returned to you a thousand-fold. For a letter is a 3-cent investment in bountiful good fortune.

Wite a letter! Whether you say: "Attaboy!," "Thanks!," or "I love you," always remember A LETTER NEEDS NO EXCUSE!

—James Mangan

COTTON QUEEN—Miss Flossie Houston of Tunica, Miss., winner of the parade-of-beauty contest during the Mississippi Delta Staple Cotton Festival, at Clarksdale. She now reigns as Cotton Queen of the entire river delta. She is shown with her official crown.

CLEVELAND CULTURAL GARDEN

Cleveland, O.—Another statue representing Lithuania's great today adorns the Lithuanian Cultural Garden in Rockefeller Park.

A bust of Dr. Vincas Kudirka, Lithuanian writer, poet, composer and author of the Lithuanian national anthem, was dedicated October 2 by Major Simanas Narusis of Kaunas, Lithuania, while over 2,000 Lithuanians of Cleveland and neighboring cities witnessed the ceremony.

Major Narusis represented the Lithuanian Army Officers Club of Kaunas, Karininku Ramove, which donated the bust to the Lithuanian Garden.

"May this symbolic token cherish and develop greater friendship among our people," said the visitor, "and may it inspire in my dear Lithuanians greater devotion to their duties as citizens and residents of your city, state and country."

"May it also inspire in them a greater love and respect for the land of their ancestors, with its numerous traditions, sacrifices and commendable traits."

The bust was received officially by Mayor Harold H. Burton, who paid tribute to the Lithuanian people for their cultural proclivities and their contribution to the common fund.

Other speakers were Peter Dauzvardis of Chicago, Lithuanian consul; Peter V. Chesnul, president of the Lithuanian Cultural Garden Association; Pius J. Zuris, Lithuanian leader; George Venslovas and K. S. Karpius, editor of the Dirva, Lithuanian weekly, who presided.

GARBO RETURNS—Greta Garbo, arriving in New York from a ten-month vacation in Europe, asks reporters to understand that she was not married to Leopold Stokowski. She also denied emphatically that she ever uttered the phrase, "I want to be alone." Gracious to everyone, she was completely at ease as 100 reporters and cameramen interviewed and photographed her.

Youth in Ginger Rogers Case To Be Sent to Canada

CHICAGO, Sept. 27.—Federal Judge James H. Wilkerson revoked the probation of John Anthony Buzas, 20 years old, who wrote a $200 extortion letter to Ginger Rogers, screen actress and ordered him deported to Canada.

Buzas recently pleaded guilty to the charge and was placed on probation for two years.

IN QUEST FOR LITHUANIAN WAYS IN LIFE

By C. R. Jurgėla, following J. Aleksa and Doctor J. Matusas

(Continued from last week)

VI. Lithuanians Meet the Western World

Our associations with Finnish tribes had been friendly and lasted many centuries, resulting in a profound Lithuanian influence upon Finnish language and culture. Contacts with the Scandinavians had come later, leaving certain imprints.

Wulfstan, a rich and adventureous merchant, gave an early account of Lithuanian life and trade. Excavations on the site of Trusas, ancient Prussian port and trade center, confirm Wulfstan's story. Lithuanians were prosperous and, naturally, invited Viking raiders: Swedish king Olaf besieged Apuole and received one-half pound of silver ransom for each Lithuanian prisoner, and there had been 15,000 prisoners! Of course, the number could not be true. In 1911 an excavation near Stockholm uncovered a box with a weighing scale. A Runic inscription disclosed that it came from Sambian Prussian. Swedish archeologic expeditions uncovered many proofs of a high Lithuanian culture and prosperity on the sites of ancient trading posts at Grobin, Viskiautai (near Krantas-Krantz, a site of ancient Seeburg), Linkūnai (near Tilžė) and Apuolė Swedish Knytlinga Saga relates the adventures of Vidgaudas of Sambia.

Sites of Lithuanian towns and forts were so well chosen that subsequently the Teutonic Order of military experts chose same for their strategic fortresses. There are about 500 "piliakalnis" in Prussia alone.

Adam of Bremen describes Prussians as healthy blue-eyed, red-faced people with long blond hair, and their women as beautiful. Saxon's "Danish History" relates king Haguin's expedition to Sambia at the end of the 10th century. Danish vikings killed Sambian men and captured their women, whose love made them forget their homeland and families at home, and settled in Sambia. 11th century writers describe raids by Canut, Canut IV the Saint. The last viking expedition by Canut the Great took place in 1210. Lithuanians had been obliged to pay tribute (like Mecklenburg, Ruegen and Pomeranian Slavs), but they had never been subjugated. The Popes repeatedly condemned Viking traders for selling salt and arms to the heathen enemies of the Crusaders.

Swedish prof. Trautmann and our Kazys Būga aver that Swedish-Lithuanian contacts left imprints in both languages: Swedes adopted from the Samogitians words for a "child" and "mutur," while Lithuanians borrowed words denoting wheat, street and bread (Klaipedans' "klieps", a large loaf of bread: Klaipeda's name means "Eaters of Bread" on account of garrison's heavy demand of supplies).

Tacitus wrote that Lithuanians were growing wheat and other cereals more carefully than "inbornly lazy Germans". East Goth king Teodorik lived in peace with our ancestors. Gothic historian of the 6th century describes "Aestians" as totally peaceful people. Adam of Bremen testifies that the "Sambians or Prussians hurry to help those who met with calamity at sea or were attacked by raiders" and that our ancestors had little appreciation for gold and silver, and he praised these "homines humanissimi" as exemplary to his own nationals: "Many things ould be said in praise of those tribes' customs had they been of the Christ's faith".

Bishop Christian of Varmia stated that *our ancestors were "gens humanissima"*. Duisburg's chronicle, opposed to our ancestors, states: "Although they were infidels and served various gods, yet in relations with their Christian neighbors they were friendly, *did not obstruct their honoring of the living God and otherwise did not interfere with them*".

Unobservant and tendencious Polish chroniclers admit the high level of our ancient culture and prosperity,, and the exceptionally gentle and humane family relations. Russian scribes often express amazement at Lithuanian prosperity and great stores of food: a loot from several Lithuanian farms was sufficient to feed a large Russian raiding army, and much of it had to be burnt, as was a Russian custom...

And yet this Lithuanian "gens humanissima" was being set upon as a prey to the adventurers and bandits of Europe, with the blessing of the Popes and the whole Western Europe. After the very first "conversions" the Prussian lands were confiscated, inhabitants murdered, kidnapped and enslaved, and the whole Lithuanian race at the same time was being most perniciously libeled before Western courts. This same process is going on to date.

Contrast the tolerance of our ancestors, as related by Duisburg's chronicle of the Teutonic Order, with the bulla of Alexander IV in 1261 (see Preus. Urkundenbl. vol. 1, ream 2 page 109) which confirmed Vatican's absolution to the clergy of Varmia in the "Prussian matter": if any one shall pierce eyes and burn at stake any Prussians who renounced Christianity and returned to "paganism", then the sins of such liquidators of the Prussians and Lithuanians may be absolved...

In return we hear that in 1263 (same Duisburg's chronicle) the Lithuanians at times burned their German foes—he relates German defeat at Pokarvis on January 22, 1261. Mantis or Monte, the leader of the Great Prussian Rebellion of 1260-1283, twice saved his old friend von Hirchalz, his former tutor at Magdebur. The "heathens" demanded a sacrifice to their gods for the great victory. On the third drawing Hirchalz submitted and was burnt at stake with his horse: in great contrast to the death of innocent Prussians, a white dove flew out from the knights mouth...

VIENYBĖ

VIENYBĖS VEDĖJAI RUOŠIASI VYKTI BOSTONAN

Bostono ir visos Mass. valstybės sandariečių energinga ir sekminga tautinė veikla žinoma visai Amerikos lietuvių išeivijai. Mass. valstybės sandariečiams rūpi išlaikymas ir VIENYBĖS dienraščio, kaipo svarbaus faktoriaus tautinės veiklos palaikymui ir pagyvinimui.

Todėl Mass. valstybės sandariečiai sekantį sekmadienį, spalių 16 d., šaukia skaitlingą savo 1-mo apskričio suvažiavimą, į kurį pakvietė VIENYBĖS redaktorių S. E. Vitaitį su ponia ir VIENYBĖS leidėjų—Lietuvių Spaudos Korp. pirmininką A. S. Trečioką su ponia. Šie visi keturi vienybininkai ruošiasi vykti į Bostoną sekantį sekmadienį, kad pasitarti su Mass. valstybės veikėjais VIENYBĖS reikalais ir praplėtimui viso tautinio veikimo visose rytinėse valstybėse.

Bostoniečiai labai svetingi žmonės, todėl sekančio sekmadienio vakare, Lietuvių Name, So. Bostone, ruošiamas didelis bankietas pagerbimui bei pavaišinimui svečių ir atžymėjimui pradedančios smarkesniu tempu tautinės veiklos. Neabejojame, kad VIENYBĖS vedėjų apsilankymas Bostone bus abipusiai naudingas žygis.

LIETUVOS SVEČIAMS BANKIETAS

Atvykusiems iš Lietuvos svečiams "Mūsų Krašto" redaktoriui, K. Obolevičiui ir kariui majorui S. Narušiui, Amerikos Lietuvių Sąjungos skyrius ir Tautininkų Klubas, rengia pagerbimo bankietą, spalių 16 dieną sekmadienį 7 val. vakare, Cornish Arms Hotel, 311 West 23rd Street New Yorke.

Kadangi svečiai yra įžymūs iš Lietuvos žmonės, tai ir jų pagarbai dalyvaus visos New Yorko ir apylinkių įžymybės. Užkviesti ir pasižadėjo dalyvauti visų vietos laikraščių redaktoriai, profesijonalai, daugelis biznierių ir visuomenės veikėjų. Apart vietinių, yra pasižadėjusių atvykti svečių iš kitų kolonijų.

Bankieto programoje dalyvaus įžymi New Yorke meno jėga, N. Yorko chorų kontesto laimėjusi pirmą dovaną (prizą) Lietuvos Daina, vedama p-lės Violetos Tamkiūtės.

Tas bankietas bus kartu ir p. J. Valaičio iš Lietuvos dabar sugrįžusio sutiktuvės. *S.*

TAUTININKŲ KLUBO VAIŠĖS MJR. S. NARUŠIUI

Kaip jau yra žinoma, kad Lietuvos svetys mjr. S. Narušis netrukus žada išvykti atgal į Lietuvą. Tautininkų klubo valdyba nutarė gerbiamą svetį užsikviesti į klubo patalpą, 35 Stagg St.

Prie skanių užkandžių ir alaus tikimasi turėti gražų įspūdingą susipažinimą su Lietuvos kariuomenės karininku.

Šis susipažinimas atsibus šeštadienį spalių 15 d., 6-tą val. vakare.

Kadangi klubo susirinkimas turėtų įvykti palių 14 d., tai su virš minėta proga susirinkimas įvyks tą patį šeštadienį, nuo 6 val. vakare, o po susirinkimo, tuojaus įvyks vaišės.

Taigi, klubo nariai ir svečiai prašomi neužmiršti virš minėto reikalo ir tos pažymėtos dienos.

V.

GIMTADIENIO PROGA PARENGIMAS

Pereitą šeštadienį, spalių 8 d., Maspeth'o Piliečių Klubo svetainėje įvyko gražus ir jaukus parengimas gimtadienio proga ponios Marcinkevičienės. Puotą surengė pp. Tamsonai. Į parengimą atvyko apie 100 žmonių. Iš atsilankiusiųjų buvo p. Marcinkevičienės giminės, draugai ir seni pažįstamieji iš Brooklyno ir Maspeth'o. Buvo ir Klubo valdybos nariai ir pirm. J. Draugelis su žmona, J. Zakarauskas su žmona ir kiti žymesni klubo veikėjai. Kadangi Brooklyno Amer. Piliečių Klubas turi gerus santykius su Maspetho klubu, tai vieni kitus remia ir atsilanko skaitlingai į parengimus.

Puota praėjo gražioje ir svetingoje nuotaikoje. Buvo pasakyta eilė sveikinimo kalbų ir linkėjimų poniai Marcinkevičienei.

Ponia Marcinkevičienė dėkoja pp. Tamsonams už surengimą gražios pagerbimo puotos ir visiems prisidėjusiems prie puotos rengimo ir atsilankiusiems.

Maspeth'o Klubo patalpose dažnai įvyksta panašūs parengimai, nes klubas turi daug narių ir gerų veikėjų. Ir klubas pagelbsti rengti parengimus savo nariams ir pašaliniams asmenims.

Rep.

DATE

TARZANAS Drąsusis

Edgar Rice Burroughs parašyta, Pijaus Bukšnaičio lieutvių kalbon išversta Afrikos džiunglėse einanti jaudinanti drama bus pradėta talpinti VIENYBĖJE su sekančio pirmadienio laida. Tokių viršgamtiškai drąsių žygių Tarzanas jokioj apysakoj nėra atlikęs, kaip šioje dramoje skaitytojas patirs.

Užtikrinkite sau VIENYBĘ ilgesniam laikui, kad be jokios pertraukos galėtumėt šią "Tarzanas Drąsuolis" jaudininčią dramą sekti. Geriausiai užsiprenumeruoti VIENYBĘ metams ir tuomet žinosite, kad kiekvieną dienraščio numerį gausite.

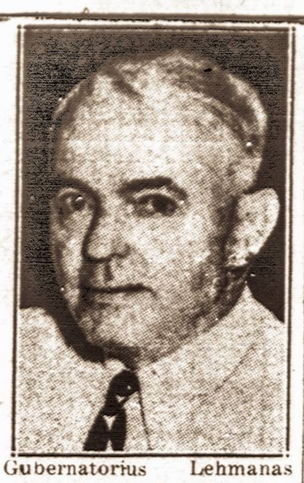

Gubernatorius Lehmanas pašaukė policijos komisijonierių Valentine apklausinėti jo apie esančius neaiškumus policijoje.

NEMOKAMOS ANGLŲ KALBOS PAMOKOS

Vakarinėje mokykloje nr. 90 Queens, 109th Str., Jamaica Ave., Richmond Hill, dėstoma vyrams ir moterims pagrindinės ir elementarinės anglų kalbos pamokos. Dėstoma anglų kalbos rašyba ir skaityba. Taip pat prirengiama prie pilietybės gavimui dokumentų, kas palengvina gauti darbą ir kreipiantis prie valdžios įstaigų.

Baigus šią bendro lavinimosi mokyklą ir išlaikius egzaminus gaunama pažymėjimai išeitojo kurso ir tada galima stoti į bile kurios rūšies aukštesnę mokyklą (High School).

Bendro lavinimosi pamokose dėstoma aritmetika, Jungtinių Amerikos Valstybių istorija, pilietybės teisės, geografija ir kitkas.

Moterims ir merginoms galima mokytis siuvimo. Į mokyklą galima įsiregistruoti kiekvieną pirmadienį, antradienį ir trečiadienį 7:30 iki 9:45 vakarais.

Tokios pat pamokos yra dėstoma ir Jamaica Vocational High School, 162 Str. ir Hillside Ave., Jamaica.

Mokyklų vadovybė

DIDELIS KRIAUČŲ BALIUS

Šį šeštadienį, spalių 15 d. įvyks Lietuvių Kriaučių 54 skyriaus ir Lietuvių Kriaučių Neprigulmingo Klubo trečias metinis balius Grand Paradise salėje, 318 Grand Str., Brooklyne.

Visi jau yra įsitikinę ir žino, kad kriaučių parengimai visada būna skaitlingi ir linksmi. Todėl ir šiuo kartu prašomę visus lietuvius skaitlingai dalyvauti be skirtumo pažiūrų. Kriaučiai rengiasi balių padaryti įdomiu. Visų siuvyklų darbininkai dalyvaus kaip vienas. Bus parengti stalai su įvairiais gėrimais ir skaniais valgiais. Visų dirbtuvių vedėjai ir darbininkai dalyvauja baliaus rengime, kad parengimas pavyktų visais atžvilgiais.

Kaip atrodo, tai bus didžiulis ir linksmas balius. Šokiams groš gera Nakties Paukščių orkestra, vadovaujant Jonui Navickui. Bus griežiama įvairūs lietuviški ir amerikoniški šokiai. Vakarą visi linksmai ir maloniai praleistite. Įžanga tik 25 centai asmeniui.

Rengimo Komisija

NAMŲ PARDAVIMAS

CYPRESS HILLS—2 šeimynų mūrinis, gerame stovyje, gyvenamas 13 metų, kaina $4,100, iš karto dalis įmokėti gyvais pinigais.

WOODHAVEN—2 šeimynų mūrinis 13 kambarių, grindys parketo, apšildymas. Pardavimas keletos žmonių. Kaina $8,000.

TEIRAUTIS: Magerle, 102—21 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Vienybės Administracija daro vertimus iš įvairių kalbų: prancūzų rusų, anglų, latvių, vokiečių, lenkų ir kitų. Reikalui esant kreipkitės į Lithuanian Press Corporation, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Visus vertimus atlieka ekspertai.

RENGIAMA PARAPIJOS VAKARIENĖ

Kearny ir Harrison, N. J.—Dievo Motinos Sopulingos Parapijos vakarienė ir šokiai įvyks spalių mėn. 30 d., sekmadienį L. P. Klubo svetainėje, 134 Schuyler Ave., Kearny, N. J. Pradžia 6 val. vak. Tikieto kaina 75 centai. Tikietus prašome pasirūpinti iš anksto.

Visas vakarienės gautas pelnas bus paskirtas naujos bažnyčios fondui. Kviečiame ir tikimės, kad visi parapijonys dalyvaus šioje rengiamoje vakarienėje. Pasirodykime, kad dirbame ir prisidedame prie naujos bažnyčios. Reikia pažymėti, kad kitų kolonijų lietuviai pirmiau atsilankydavo į rengtus parengimus, tad tikimės ir viliamės, kad ir dabar atsilankys į šią rengiamą kilniu tikslu vakarienę.

Visus kviečia *komitetas.*

Patmano sumanymas žalingas visiems

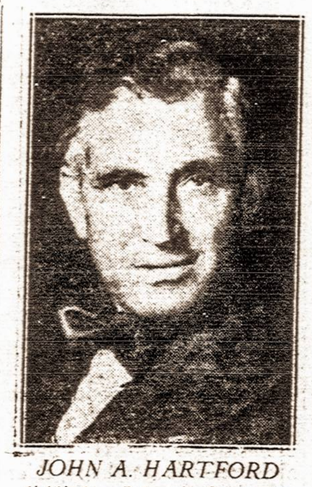

JOHN A. HARTFORD
didžiulės Atlantic & Pacific
Tea bendrovės prezidentas

Kongreso atstovui Wright Patmanui pasireiškus, kad jis rengiasi sekančiam kongresui įnešti įstatymo sumanymą tiklu bausti ir diskriminuoti grandinines įmones, visos tos rūšies įmonės išėjo į visuomenę viešai pareikšdamos savo nuomones. Su tokiu pat viešu pareiškimu štai kalba ir didžiulė Atlantic & Pacific Tea — valgomųjų daiktų bendrovė.

Bendrovės vardu prezidentas John A. Hartford ir jos tarybos pirmininkas George L. Hartford savo viešam pareiškime sako, kad tam sumanymui virtus įstatymu, krašto bedarbių skaičius dar padidėtų vienu milijonu, nes bendrovė būtų priversta užsidaryti. Nuo to nukentėtų pirmiausiai jos darbininkai, paskui vartotojai ir ūkininkai, tik ne viršininkai, nes jie ir be to galėtų gerai gyventi.

Bendrovės darbininkai ima didesnes algas, negu panašių įstaigų darbininkai. Apie 70% jos darbininkų yra išdirbę daugiau kaip po 10 metų ir dirba su pasišventimu bendrovės labui. Tą patį galima pasakyti ir apie vartotojus. Jei per praeitus metus maisto buvo išparduota už $881,700,000 su 1% grynu pelnu, tai iš to gali milijonai tų šeimų, kurių pajamos yra gana apribotos, tik pasidžiaugti. Jiems šiokia ekonomija padedama sutaupyti, ir jie savo keliu padeda šiai bendrovei išsistatyti. Todėl bendrovė jaučia prievolę už tų šeimų reikalus užsistoti.

Nei kiek negeresnio likimo laukia ir ūkininko reikalai. Būtų neprotinga jiems veikti šios bendrovės nenaudai, kada apie 30% jų pajamų eina per jos rankas ir kita tiek jiems tenka netiesioginiai žemų kainų formoje.

Tadgi, nežiūrint kokioj formoj ūkininkas yra šios prekybos paliestas, visa tatai eina tik jo naudai. Gi šiai prekybai smunkant, smunka ir jo gyvenimas.

Tas pats yra ir su darbininkų gyvenimu. Su šios rūšies įmonėmis tiesioginiai yra surištas apie 900,000 darbininkų likimas.

Tad, jei jau dabar turime bedarbių armiją, susidedančią iš apie 11,000,000 ir apie 3,000,000 šeimų, gyvenančių iš valdžios pašalpų, tai šiam prekybos suvaržymo įstatymo sumanymui praėjus, prisidėtų dar apie vienas milijonas. Klausimas, ką mes turime pasirinkti akyvaizdoje tokio žmogaus pasiūlymo, matant kaip grąsina jis dar vienu milijonu bedarbių skaičium ir pakelti likusiųjų pragyvenimo išlaidas? Sėdėti ir laukti likimo ar ką nors veikti?

Mes nutarėme veikti, būtent, skųstis pačiai visuomenei.

Valdžios buvo per metų metus nusistatymas saugoti algas ir perkamąją dolerio galią. Ji griežtai visuomet stojo prieš sutarčių kombinacijas algoms mažinti ir prekių kainoms kelti. Tokios kombinacijos buvo skaitomos nelegalėmis.

(Skelb.)

KRONIŠKOS LIGOS

Vyrai ir moterys su didžiausiu pasisekimu yra gydomi moderniais metodais. Jei jūs sergate liga, kurios nesuprantat, užeikite pasitarti ir aš jums išaiškinsiu.

Moterys ir vyrai sergantys kraujo ir odos ligomis, kroniškų nervų suirimu, bendru kūno nusilpimu, vidurių ir išeinamosios žarnos ligomis, nosies, žarnos, plaučių, bronchito ir kepenų ligomis, kurių nesuprantate, tuojau kreipkitės X-Spinduliai, Kraujo ir šlapumo ištyrimas prieinama kaina

EGZAMINACIJA NEMOKAMAI

Dr. L. ZINS
110 East 16th Street,
New York, N. Y.
tarp 4th Ave ir Irving Pl.
(Įsteigta prieš 25 metus)

VALANDOS: 9 val. ryto iki 8 val vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. popiet.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

Angliai! Angliai!

Pirkite Anglius Dabar!

Nes kainos nuo spalių 1 d. pabrangs.

Telefonuokite tuojau
EVergreen 7-7550

LISAUSKO ANGLIŲ CO.
335 Union Avenue,
Brooklyn, N. Y.

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622

168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IŠ KRANO IR BONKUTĖMIS

JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 4 7142

BIZNIERIŲ DĖMESIUI

BIZNIERIAI! Jau laikas užsisakyti kostumeriams kalendorius 1939 metams.

LAIKO NEDAUG! PASISKUBINKITE!

Didelis pasirinkimas visokiausių rūšių ir dydžių. Pavyzdžių ir kainaraščių reikalaukite:

LITHUANIAN PRESS CORP.
193 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-7840

PAGALVOK APIE RYTDIENĄ!

NĖRA žmogaus, kuris nesirgtų ir nemirtų. Susirgus — kiekvienam reikalinga pašelpa. Numirus — reikalinga pagelba likusiems šeimos nariams. Bet ne visi žmonės tuo apsirūpina, kol sveiki ir kol nelaimė jų neištinka.
BŪK rūpestingu!
PAGALVOK apie savo ir savo šeimos likimą— rytdieną!
APSIDRAUSK save ir savo šeimą didžiausioje lietuvių apdraudos ir pašelpos organizacijoje.
APSIDRAUSTI galima nuo $100 iki $5,000.
LIGOJE pašelpą galima gauti nuo $6 iki $12 savaitėje.
NARIAI priimami nuo 2 iki 60 metų amžiaus.
SUSIVIENIJIME yra apie 15,000 narių.
BŪK tos didelės lietuvių šeimos nariu!
ĮSIGYK SLA Jubiliejinį Albumą. Tai graži, didelė, istoriška knyga, kurioje telpa virš 1,000 paveikslų — jūsų giminių ir pažįstamų.
SUSIVIENIJIMO turtas — virš $2,000,000.
BŪK to turto dalininku!
SUSIVIENIJIMO kuopos randasi visuose didesniuose lietuvių centruose Amerikoje.
ALBUMO kaina $5. SLA nariams — $2.50.
PRISIRAŠYK prie artimiausios tamstai kuopos!

INFORMACIJAS galite gauti:
LITHUANIAN ALLIANCE of AMERICA
307 West 30th Street, New York, N. Y.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 *Koplyčia Laidotuvėms*

A. VALANTIEJUS
54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEwton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 *Koplyčia Laidotuvėms*

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Phone STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158
JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams